**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 5 OKTOBER 2023**

**Onderwerp: Sessieverzoek D66 De bedoeling van beleid – zonnecarré**

Voorzitter: dhr. J.G. Rip

De leden: dhr. T.M. Blom, dhr. M.F. Boels, mw. M.K. Denie, mw. J.M. Hup, mw. J. Koolmoes, mw. S. van de Meeberg, mw. M.C.M. Roos, dhr. H.P. Spijker, dhr. E. Vermeulen, dhr. D.P.F. Zuyderwijk

Griffier: mevrouw E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: mw. C.F.M. van der Meij, dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

---

De VOORZITTER: Dames en heren, het is bijna 19.00 uur en de voorzitter houdt ervan om op tijd te beginnen. Dames en heren thuis, we hebben 1,5 uur lang het sessiedebat 'De bedoeling van beleid – zonnecarré', D66 heeft hier naar aanleiding van een eerdere sessie om gevraagd. Ik ga er geen lange speech van maken. Mevrouw van de Meeberg, u hebt het woord.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Een tijdje geleden hebben wij een debat gevoerd over zonnecarré en het beleid en daar was een inspraak van mijnheer Jägers die ons vertelde 'eigenlijk hebben jullie heel mooi beleid vastgesteld, maar er blijken nu in de uitvoering dingen te gebeuren die misschien niet helemaal de bedoeling waren'. Wij hebben gemeend daarvoor een sessieverzoek in te dienen, en dat is gesteund, omdat wij ook dachten 'we hebben ooit goed beleid Zonnecarré vastgesteld waarbij we hebben afgesproken dat minstens 50% lokaal eigenaarschap een voorwaarde zou zijn' en wij constateerden dat in de uitvoering van een van de eerste projecten die onder dit beleid vielen, dingen gebeurden waarvan wij dachten dat die misschien niet helemaal in de geest waren van hoe wij het beleid ooit hebben bedoeld. Op zich is dat niet erg, maar we willen het daar gewoon over hebben. Wat mij betreft, nemen we twee reacties mee in het gesprek van vanavond, namelijk de reactie van het college, dank nog voor die reactie met een helder verhaal wat ons betreft, en de brief van mijnheer Jägers, ik hoop dat u die allemaal hebt gelezen. Ik wil heel graag een stukje daaruit citeren. Mijnheer Jägers heeft die gestuurd met daarin het beleid van de gemeente Houten ter inspiratie. Die gemeente heeft een puntentoekenning op basis van het percentage participatie, het percentage lokaal eigenaarschap per project en hoe het eigenaarschap is vormgegeven. Wat ons betreft, is 100% lokaal eigenschap een heel inspirerend en mooi streven, dat is toch bijzonder en wat ons betreft lovenswaardig. Het stukje van de brief dat ik wil citeren, is het volgende: 'in het beleidskader worden obligaties ook aangemerkt als een mogelijkheid om burgerparticipatie te realiseren. Dit is op zich juist want hierdoor nemen burgers deel aan een project door investering. Echter, obligaties zijn een vorm van financiering zonder enige vorm van invloed en zeggenschap over de projectinhoud en de besteding van de opbrengsten die bij eigenaarschap hoort. Daarbij staat deze vorm van participatie alleen open voor mensen met voldoende middelen om te kunnen investeren en daarmee sluit je een groep bewoners uit'. Een alternatief voor die obligaties is eigenaarschap door middel van een corporatie, mensen worden dan lid, ze worden op die manier eigenaar en de corporatie bepaalt wat er met de winst en de opbrengsten van die zonnepanelen gebeurt, uiteraard in overleg met de leden. Verder is er nog zoiets als een omgevingsfonds, een pot met geld van ontwikkelaars, ondernemers, die samen zorgen voor investeringen en op die manier ook samen bepalen wat er met de opbrengst en de winst gebeurt. Wij

vinden een puntentoekenning voor lokaal eigenaarschap en participatie heel interessant en we horen graag wat jullie daarvan vinden. Wat D66 betreft, is duurzaamheid van ons allemaal met als inspirerend voorbeeld de gemeente zelf. Schone energie is wat ons betreft voor iedereen bereikbaar en plukken mensen die in de buurt van zo'n zonnecarré wonen daar ook de vruchten van qua opbrengsten. Dus niet alleen maar de lasten van eventueel het vervelend vinden van een uitzicht, maar ook de lusten want daarmee creëer je draagvlak en dat moeten we niet door de strot duwen, maar dat moeten we samen doen met mensen die ook graag willen delen in groene energie en daar zowel financieel als innovatief de vruchten van plukken. Wij horen heel graag hoe de collega's daarover denken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van de Meeberg. Ik geef nog even mee dat we in de eerste termijn met spreektijden werken. Ik hoor u een paar onderwerpen noemen en ik geef ook mee dat het misschien wel eens heel technisch kan zijn, ik geef u wel de ruimte, maar ik kan me heel goed voorstellen dat de leden van het college die technische vragen niet direct kunnen beantwoorden, dan volgt dat later. Is dat oké? Wie kan ik het woord geven? Mijnheer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter dank u wel. Lokaal eigenaarschap is een negatief model om landbouwakkers economisch om te bouwen tot zwarte energievelden want er zijn enkele gevaren bij zonneakkers. Bij brand komen foliedeeltjes en scherven in de lucht die een gevaar voor de gezondheid vormen en bij plaatsing van zonneakkers in aanvliegroutes kunnen bij vliegrampen de hulpdiensten niet dichtbij het toestel komen. Bij slechts drie van de 25 door de Universiteit Wageningen onderzochte zonneparken is de biodiversiteit hersteld en bij 22 locaties was sprake van een slechte bodem. Door de huidige congestie op het stroomnet kan het zijn dat er op het net geen ruimte is en dat een project moet wachten tot er weer capaciteit voor grote zonneweides en windparken beschikbaar is. Dan hebben we het nog niet eens over het participatiemodel want wie worden hier nou werkelijk beter van, de investeerder uit een ander gebied dan de bewoners bij zo'n zwarte energieakker of de bewoners die er letterlijk naast wonen en dit helemaal niet willen? Neem de casus van Zwanenburg enkele jaren geleden waar de directe bewoners buitenspel werden gezet. Dit is echt...

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, een interruptie van mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter. Ten eerste dacht ik dat mijnheer Spijker een ander stuk had gelezen, het motivatieverzoek ging duidelijk over het lokale eigenaarschap en nu haalt u iets aan waarvan ik denk dat u daar ook niet helemaal op bent ingelezen want er is wel degelijk geparticipeerd door middel van een werkgroep.

De VOORZITTER: Wat is uw vraag?

Mevrouw KOOLMOES: Ik vraag me af of mijnheer Spijker wel up-to-date is met zijn bijdrage. Dank u.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, bent u up-to-date?

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik ben absoluut up-to-date en gelukkig mag EEN Haarlemmermeer een eigen mening verkondigen.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

De heer SPIJKER: EEN Haarlemmermeer is fel tegenstander van deze ecoterreur. Laten we de zonnepanelen naar de daken verplaatsen en de weides groen en leefbaar houden voor het dieren en burgers. In een tweede ronde…

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, u krijgt een interruptie van mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, ik heb een aanvullende vraag voor mijnheer Spijker. Het is duidelijk dat mijnheer Spijker tegen zonneakkers is en dat mag hij natuurlijk zijn, maar ik had zo gehoopt van hem te horen wat hij vindt van het lokaal eigenaarschap want we hebben vastgesteld dat er zonneakkerbeleid is en dat gaan we niet meer veranderen ook al is mijnheer Spijker daar tegen. Wat ons betreft, is het heel interessant om te kijken hoe we dat zo gaan vormgeven, dat de direct omwonenden er profijt van kunnen hebben en ik hoor heel graag van mijnheer Spijker hoe hij dat ziet.

De VOORZITTER: Een duidelijke vraag. Mijnheer Spijker, lokaal eigenaarschap, wat vindt u daarvan?

De heer SPIJKER: Nog steeds geen groot voorstander mevrouw Van de Meeberg omdat bij lokaal eigenaarschap niet de direct omwonenden eigenaar zijn, maar het altijd de grote machthebber is die het krijgt. Een dermate grote bron van energie is niet bedoeld voor een klein dorpje of een kleine plek, maar voor Schiphol of een andere grote plek en dan wordt de energie verspild. Het is niet voor een dorp, helaas is dit bewezen, we leveren het niet aan de lokale plek.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik doe nog één poging. Mijnheer Spijker... Nee, ik ga het anders zeggen. Voorzitter, wij willen mijnheer Spijker heel graag meenemen om wel te zorgen dat het terugvloeit naar de directe leefomgeving, zodat de lokale inwoners en ondernemers daar direct profijt van hebben en dat kan bijvoorbeeld door obligaties of een omgevingsfonds. Als wij er niets aan doen, bestaat de kans dat de grote reuzen er met de winsten vandoor gaan en dat het alleen maar heel nadelig is en wij willen het juist omdraaien. Ik hoop mijnheer Spijker mee te krijgen.

De VOORZITTER: Bewaart u dat debat vooral voor de tweede termijn. Mijnheer Spijker, geeft u nog even antwoord of vervolgt u uw bijdrage.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. EEN Haarlemmermeer is nog steeds tegen het lokaal eigenaarschap omdat we zien dat het economisch model niet werkt. Dit is het en in een tweede ronde zullen we graag met u mee debatteren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan gaat nu het woord naar mijnheer Zuyderwijk, GroenLinks.

De heer ZUYDERWIJK: Dank u voorzitter. Ten eerste willen wij de ambtenaren bedanken voor het beantwoorden van de technische vragen. We hebben hen niet heel lang de tijd gegeven, maar ze hebben de vragen toch beantwoord waarvoor dank. Dan inhoudelijk. Wij vinden het goed dat bij lokaal eigenaarschap draagvlak wordt gecreëerd en wij vinden dat dit draagvlak moet worden gevonden door bij zonneakkers en windturbines zeggenschap aan de inwoners te geven. In de definitie van lokaal eigenaarschap in onze verordeningen staat dat dit bestaat uit vier woorden en een van die woorden is 'lokaal eigendom'. Op het werkblad dat de Rijksoverheid en de VNG voor de RES hebben opgesteld, staat dat zeggenschap hierbij essentieel is, maar in onze verordening voldoet een financiële participatie door middel van obligaties ook en daardoor hebben de inwoners geen zeggenschap. Dat vinden wij op zijn minst opmerkelijk en daarom hebben wij de volgende vragen aan het college. Voldoen wij wel aan de regels die het rijk en de RES aan ons vragen en vindt het college ook dat het apart is dat wij in onze eigen verordening hiervan afwijken? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Zuyderwijk. Dan gaan we nu over naar mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Dank u voorzitter. Net als de heer Spijker zijn wij zeker geen voorstander van zonneakkers, maar het beleid staat nu eenmaal. In de uitwerking van het kader is bedacht dat lokaal eigendom behalve echt eigendom ook eigenaarschap kan zijn en dat dit eigenaarschap is uit te leggen als een gevoel van betrokkenheid. Een in eerste instantie duidelijke beleidsregel wordt vaag en lijkt een uitweg te worden om juist onder deze beleidsregel uit te komen. Wat is het nut van beleid opstellen als de voorwaarden vaag zijn? Obligaties, een omgevingsfonds, lokaal voordeel en een openbare parkzone kan optellen tot 50% lokaal eigendom en ik mis de onderbouwing daarvoor. De wens om snel veel zonnepanelen neer te leggen weegt zwaarder dan het wellicht beter uitgewerkte plan om te komen tot echt 50% lokaal eigendom. Willen wij als raad wel zo'n breed uitlegbaar begrip als het gaat om lokaal eigendom? Daarnaast blijkt uit de praktijk dat projectontwikkelaars de mogelijkheid hebben om proposities in de tijd vooruit te schuiven, dat maakt het voor lokale partijen lastig om tijdig mee te investeren en zo blijft er voor de lokale coöperatie geen acceptabel voorstel meer over. De gemeente Houten heeft inderdaad een tabel ontwikkeld waarin een hoger percentage lokaal eigenaarschap wordt gewaardeerd in een voorkeursvolgordetabel en een puntensysteem. Dit is wellicht inderdaad iets om ons licht over op te laten schijnen en ons kader op aan te passen. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Roos. We gaan verder met mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het is een goed idee van D66 om ons beleid weer eens onder de loep te nemen, te bepalen of we het nog wel goed doen. Vooral de invulling van lokaal eigenaarschap schijnt nu ter bespreking voor te liggen en uit de reactie van het college hierop maken we op dat het beleid ruimte biedt voor maatwerk en een locatiespecifieke invulling. We kijken meer naar de omgeving als een plan wordt ontwikkeld, we kijken ter plaatse, we laten waar nodig meebeslissen en meebepalen zodat iedereen ermee kan leven, draagvlak creëren of zelfs uitermate tevreden zijn. Kijkend naar de projecten die al zijn gerealiseerd, zien we dat het eigenlijk prima werkt met als paradepaardje toch wel de groene energiecorridor bij Zwanenburg. Daar werd een werkgroep op gelegd die samen met de omwonenden heeft gekeken hoe lokaal eigenaarschap het best tot zijn recht komt en daar kwam uit dat naast een omgevingsfonds en korting op de afname van stroom bij Tegenstroom de obligaties alle omwonenden het meest aanspraken, dat was de keuze die daar werd gemaakt. We zijn het daarom eens met het college dat men met dit open beleid voor lokaal eigenaarschap met veel meer keuzes heeft te maken. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank mevrouw Koolmoes. We gaan verder met mijnheer Vermeulen. Forza!

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter dank u wel. Dit is voor Forza! altijd een wat moeilijk onderwerp omdat wij zoals u weet geen voorstander van alternatieve duurzame energiebronnen zijn, maar we hebben hiervoor vandaag toch onze groene bril op gezet om daar een positieve kijk op te hebben. Ik citeer uit het werkblad Lokaal eigendom, wat ik mijnheer Zuyderwijk net ook hoorde doen. Hij heeft waarschijnlijk niet gelezen dat het in de huidige Wet ruimtelijke ordening en de toekomstige omgevingswet niet mogelijk is om financiële participatie in duurzame energieprojecten juridisch hard af te dwingen. Dan ga ik nu naar onze bijdrage. Wij zijn heel blij dat D66 dit heeft gedaan en dat we er nog eens over kunnen praten en het eens kritisch tegen het licht kunnen houden. Dit is naar aanleiding van het initiatief van Vattenfall dat wij op 20 juli jl. bespraken en wat de fractie van Forza! betreft, kunnen we het er niet genoeg over hebben. Vanaf het moment dat de raad in 2021 de uitkomsten van uitgebreide participatie naar de prullenbak verwees en hetzelfde zojuist door participatie vastgestelde grenzen van het zonnecarré wijzigde, mevrouw Koolmoes vond het een geweldig idee, heeft de fractie van Forza! bedenkingen bij zon en wind op land. D66 wil het hebben over lokaal eigenaarschap en wat Forza! betreft, gaat dat ook over lokale eigenaren en die lokale eigenaren zijn wat Forza! betreft in eerste instantie de mensen die hun daken in plaats van vruchtbare landbouwgrond aanwenden om energie op te wekken. Waar bedrijven als Vattenfall door weilanden vol te plempen met zonnepanelen dankzij de

SDE+-subsidies jarenlang zijn verzekerd van een gegarandeerd inkomen, worden voornoemde lokale eigenaren inmiddels door de eerste leveranciers aangeslagen voor de energie die zij opwekken omdat die productie inmiddels zo succesvol is dat de opwek de vraag overstijgt als de zon volop schijnt. Verdere uitbreiding van opwek door middel van zon betekent dan ook dat energie wordt geproduceerd waar geen vraag naar is. Niet zelden moet worden betaald om er vanaf te komen en verdwijnt geld van de Nederlandse belastingbetalers over de grens waar de energie nog wel kan worden weggezet. Zo wordt het eigenaarschap van al die zonneweides een ordinaire overdracht van geld die, zoals dat gaat met overdrachten, van arm naar rijk gaat. Ook lokaal eigenaarschap is voorbehouden aan mensen die dat kunnen betalen, de man met de kleine beurs...

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, wilt u bijna afronden want u bent door uw spreektijd heen.

De heer VERMEULEN: Bijna afronden. Zeker, ik ben zo goed als klaar. De man met de kleine beurs merkt alleen dat hij steeds meer moet betalen voor het lampje dat brandt in het donker en inderdaad zelfs met een groene bril op kan Forza! geen positief punt noemen. Tot zover.

De VOORZITTER: Precies binnen de tijd mijnheer Vermeulen, chapeau. Mevrouw Denie van de PvdA.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. De PvdA sluit zich volledig aan bij de eerdere bijdrage van GroenLinks. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat is kort maar krachtig, uitstekend. Mijnheer Boels VVD, aan u de schone taak om dat te verbeteren.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik denk niet dat de VVD zich zo direct aansluit bij de woorden van mevrouw Denie van PvdA, maar wat we wel hebben is het volgende. We zijn blij met het sessieverzoek van D66 omdat het uiteindelijk goed is om het vaker over dit onderwerp te hebben en ik heb er een paar punten bij. We hebben de reactie van het college goed gelezen en daarin staat feitelijk gezien dat het beleid zoals het is bedoeld ook zo is geïmplementeerd en dat er tot nu toe geen partijen zijn gevonden die op een goede manier kunnen participeren. We weten dat er nu in elk geval één partij is die dat wel kan en die dat ook graag zou willen, de heer Jägers die mevrouw Van de Meeberg al aanhaalde wil dat graag. Ik heb eigenlijk alle vertrouwen dat het bij een volgende casus gewoon goed gaat verlopen en ik heb daarom niet zoveel behoefte om het beleidskader op dit moment alweer om te gooien. Een betrouwbare overheid is ook een overheid die in die zin niet elke keer de spelregels verandert terwijl nog helemaal niet is bewezen dat ze niet werken. In de tweede plaats, en ik ben wel nieuwsgierig naar de reactie van het college, zien we dat klimaatminister Jetten van plan is om zonnepanelen op landbouwgrond te verbieden. Ik weet dat dit een beleidsvoornemen is, maar stel dat dit doorgaat, wat heeft dat dan voor impact op alle plannen die wij hier hebben? In de derde plaats hoor ik meerdere partijen over obligaties en allerlei mooie lezingen houden over hoe een financieel product werkt. Hartstikke goed en tegelijkertijd zijn wij ook wel de partij van marktwerking. Dus in die zin, laat de markt dan ook zijn werk doen, er zijn allemaal mogelijkheden, er is veel vrijheid voor lokaal ondernemerschap en veel ruimte voor lokaal eigenaarschap. Er zijn veel vormen en manieren, laten we kijken wat het beste bij de lokale situatie past en een obligatie zou daar prima een onderdeel van kunnen zijn, dat is gewoon een heel gangbaar financieel product. Wat betreft invloed en zeggenschap, wij zitten niet zo op de stoel van de ondernemer, voorzitter. Als laatste. Er heeft al participatie plaatsgevonden, ik hoor allerlei mooie bespiegelingen maar wat ons betreft, hoeven wij op dit moment niets aan te passen.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, op de valreep een interruptie van mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, misschien ben ik wat langzaam, maar ik laat de woorden van mijnheer Boels op me inwerken en ik hoorde hem zeggen dat hij niet op de stoel van de ondernemer wil gaan zitten. We hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat wij het goede voorbeeld moeten geven en wat ons betreft, is er ook een overheidstaak om duurzaamheid in onze samenleving te implementeren, laat ik het zo zeggen. Ik vraag me heel erg af of mijnheer Boels dat volledig aan de markt wil overlaten of dat hij daarin ook een taak voor de overheid ziet.

De VOORZITTER: Een heldere vraag. Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Wat is een taak van de overheid in het kader van de energietransitie? Wij zeggen altijd hetzelfde en dat zal ik nu ook herhalen, we moeten een hoge ambitie hebben en tonen en tegelijkertijd ook realistisch zijn, een betrouwbare overheid kan dat ook waarmaken. Wat is in dit geval een taak van de gemeente? In dit geval is een taak van de gemeente, zo staat het ook in het coalitieakkoord zoals iedereen al heeft kunnen lezen, zelf het goede voorbeeld geven. We hebben het onlangs gehad over de routekaart Verduurzaming maatschappelijk vastgoed en dat is daar een mooi voorbeeld van. Ik denk dat je op die manier je taak als gemeente op een goede manier invult. We hebben hier een mooi beleidskader Lokaal eigenaarschap en ook dat is een mooie manier om dat in te vullen, in die zin denk ik dat we op deze manier op een goede manier aan het werk zijn.

De VOORZITTER: Helder. Dank mijnheer Boels, u bent aan het einde van uw betoog. Voordat ik naar het CDA ga, meld ik dat GEZOND Haarlemmermeer, SRH en BVNL niet aanwezig zijn. Wie van het CDA mag ik het woord geven? Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ik was nog aan het schrijven, voorzitter.

De VOORZITTER: Deze sessie stond al een tijd gepland mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ja, maar ik had gewoon een aanvulling, maar ik ga beginnen. De bedoeling van het beleid Zonnecarré en met name het lokale eigenaarschap. We hebben in het beleidskader Lokaal eigenaarschap in de zonne- en windprojecten opgenomen dat de omgeving de mogelijkheid moet krijgen om mee te investeren en deels eigenaar van het project te zijn waarbij wordt gestreefd naar 50% lokaal eigendom. Ik weet niet of jullie allemaal het sommetje in het geheime stuk hebben doorgekregen, maar uiteindelijk is maar 10% van de investering buiten de bank om gefinancierd, dus 90% wordt door de bank gefinancierd en lokaal eigendom van 50% is wel heel bijzonder omschreven. Dit wordt gerealiseerd door het stimuleren van het coöperatief eigendom in energieprojecten, inwoners en ondernemers de kans te bieden om te participeren in lokale projecten en het stimuleren van samenwerking met ondernemers en instellingen uit de regio bij de realisatie van die projecten. Wij hebben nog niet vastgesteld dat dit doel in de nog in ontwikkeling zijnde plannen niet wordt bereikt, het mislopen van de samenwerking met de burgercoöperatie Zon op de Haarlemmermeer in het project aan de Rijnlanderweg is voor ons nog geen teken dat het lokale eigenaarschap niet van de grond komt. Wij denken dat de burgercoöperatie te laat in dit project is ingestapt en we vergeten eigenlijk ook dat het lokale eigenaarschap van de grond niet in het hele rekensommetje is meegenomen want het gaat hier om 60 hectaren van € 100.000,00 per hectare, dus ook nog om een investering van € 6 miljoen die niet in dit rekensommetje is verwerkt, maar dat is wel lokaal eigendom. Dus het lokale eigenaarschap is eigenlijk veel groter dan in het sommetje wordt voorgesteld en dat verwart mij een beetje. Het lokale eigendom is volgens mijn berekening eigenlijk al groot zat. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Nou, oké mijnheer Blom. Mevrouw Hup gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Ja, als laatste in de rij. Voorzitter, wij zijn heel blij dat D66 het verzoek heeft ingediend

om het hier vanavond over te hebben, dank daarvoor. We denken dat het ook goed is om even te kijken naar het in 2021 vastgestelde beleid, om dat naar aanleiding van de casus die we nu voor ons hebben liggen even kritisch onder de loep te nemen. Naast de goede punten in de brief van het college maar ook in de brief van de heer Jägers, als ik het goed heb onthouden, zien we ook een aantal kanttekeningen of dingen waarvan we denken 'gaat dat wel goed?' Onze fractie vindt het een goede zaak dat de gemeente echt probeert alle gesprekken zo goed mogelijk te faciliteren, daarin zien we echt de menselijke maat en de burgerparticipatie terugkomen en dat is voor onze partij echt een heel belangrijk punt. We hebben de geruststelling dat het een stevige onderhandelingspositie geeft en dat ze concreet streven naar die 50% lokaal eigendom, maar er komen uit diverse hoeken wat geluiden dat het toch net even anders is en mijn vraag aan de wethouder is of zij ons kan geruststellen dat er echt wordt gekeken naar een passend alternatief, dat er echt ruimte voor interpretatie is en dat er echt ook formeel een aanbod wordt getoetst, de vraag is of het echt volgens dat gedegen proces gaat. Dat ambieert het beleid nu een beetje en daar kunnen we nu niet helemaal onze vinger op leggen. We lazen in de beantwoording wel dat naast lokaal eigendom in dit beleid het vormgeven van het collectief en individueel voordeel de omwonenden en initiatiefnemers veel houvast geeft, maar dat er dan ook weer gezamenlijke passende voorstellen worden ontwikkeld. Hoe verloopt dit dan echt, is het ordentelijk of moeten we iets met het beleid want het beleid beoogt juist een breed palet dat voor lokaal eigenaarschap moet zorgen. Wij zijn nu heel erg benieuwd naar de huidige stand van zaken, hoe staan we er nu voor en wat vindt u er zelf van portefeuillehouder, hebben wij moeite om die 50% vol te krijgen? Dat konden we niet helemaal uit het stuk afleiden. Voorzitter, wij kunnen ons vinden in het uitgangspunt dat iedereen uit de lokale omgeving aan een project moet kunnen meedoen. Met andere woorden, het gaat erom dat de lokale omgeving de kans krijgt mee te kunnen investeren en mede-eigenaar te worden indien ze dit wenst. Wij zijn dus voor lokaal eigenaarschap, maar voorzitter ik heb ook een onderwerp voor de tweede termijn, daar wil ik het graag…

De VOORZITTER: Een interruptie mevrouw Hup, een ogenblik. Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor de vraag vaker terugkomen en nu hoorde ik mevrouw Hup van de ChristenUnie-SGP dit opnieuw aangeven. Ik ben benieuwd of mevrouw Hup het met ons eens is dat lokaal eigenaarschap nu ook hartstikke in het voorstel is geborgd. Dat is allemaal hartstikke mogelijk zoals het nu wordt voorgesteld, het gaat niet over wel of geen lokaal eigenaarschap, maar het zit in het beleidsvoorstel en ik ben benieuwd of mevrouw Hup dat met mij eens is.

De VOORZITTER: Ik ga nog even wat ophalen mevrouw Hup want mevrouw Van de Meeberg wil ook nog iets kwijt.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, aanvullend op de heer Boels. Wij denken ook dat het lokaal eigenaarschap goed in het beleid staat, maar wel zo dat er ruimte voor interpretatie is. Wat ons betreft, zit er ruimte tussen of het juridisch klopt en of het wordt uitgevoerd zoals we het ooit hebben bedacht en dat is eigenlijk het gesprek dat we willen aangaan.

De VOORZITTER: Helder. Mevrouw Hup aan u.

Mevrouw HUP: Oké voorzitter. Ik denk dat het antwoord net is gegeven. Ja, ik ben het ermee eens dat het inderdaad in het beleid staat, maar ook met dat er ruimte voor interpretatie is. Mijn vraag aan de wethouder is of ze kan bevestigen dat dit in de praktijk ook werkelijk zo gaat. Ik vervolg mijn eerste termijn. Ik wil graag afsluiten met een onderwerp voor de tweede termijn, daarin wil ik het graag hebben over Belgische taferelen genaamd Ecopower en dat als casus in het buitenland. Ik ben benieuwd of het college hiermee bekend is. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank. We zijn aan het einde van de eerste termijn gekomen en voordat ik naar het college ga, probeer ik de vragen een klein beetje voor u samen te vatten als dat… Nee? Hebt u het allemaal… Oké, dan laat ik het los. Aan u.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Het is misschien wat oneerbiedig, maar zoals u uit uw vorige rol mogelijk bekend is, schrijven wij natuurlijk altijd ontzettend hard mee en als ik vragen heb gemist hoor ik ze uiteraard nog graag terug van u. Dank u wel voorzitter. Er zijn ook wat meer verhalende vragen en ik begin even bij de concrete vragen van GroenLinks die vroeg of wij eigenlijk wel aan de voorwaarden van het werkblad RES voldoen en of het niet gek is dat wij van de voorwaarden afwijken. We wijken in die zin niet van de voorwaarden af omdat die werkbladen van de RES sowieso zijn opgesteld nadat wij ons beleid hebben vastgesteld, we waren echt koploper op dat gebied. Bovendien is het een handreiking en daar mag je van afwijken. Dus wij hoeven niet een-op-een dezelfde systematiek te hanteren en sterker nog dat is wat mij betreft, en daar gaat eigenlijk dit hele gesprek over, juist heel erg de bedoeling. Er is, en zeker toen we startten, nog vrij weinig ervaring op het gebied van lokaal eigendom zoals in het Klimaatakkoord staat. Dat hebben wij hier inderdaad verbreed tot lokaal eigenaarschap en waarom hebben we dat gedaan? Omdat we juist iedereen willen laten profiteren en niet alleen de mensen die financieel kunnen instappen want ook bij de energiecoöperatie gaat het in eerste instantie om een financieel lidmaatschap. Bovendien heb je daar dan een kleine groep mensen en van een omgevingsfonds kan iedereen genieten, uiteraard degenen die heel dicht op die zwarte akker zitten mijnheer Spijker, maar als ik daar vanuit mijn woonplaats Nieuw-Vennep wil wandelen, is dat ook mogelijk. Het gaat juist niet om één onderdeel van eigenaarschap, het gaat niet alleen om financiële participatie, maar ook om participatie aan de voorkant, worden we betrokken, kunnen buurtbewoners meedoen? Mevrouw Koolmoes heeft beaamd dat dit ook heel erg goed lukt, dus het gaat om en-en-en. Is dat goed? Ja, ik denk dat dit heel erg goed is en dat we dit voorlopig ook nog even een kans moeten geven om door te ontwikkelen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij, een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja, dank u voorzitter. Ik hoorde net zeggen dat er zo goed is geparticipeerd en dat mevrouw Koolmoes daar een heel goed voorbeeld van gaf, maar is de wethouder het met mij eens dat dit nou juist een heel slecht voorbeeld is omdat de raad na de participatie een zoekgebied heeft vastgesteld, precies door de lobby van een aantal boeren dat daar graag zonnepanelen wil hebben?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, ik moet u wel zeggen dat u geen tijd meer hebt maar ik ben coulant, ik heb voor u wat tijd van SRH gepikt.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de vraag niet helemaal in het kader van het lokaal eigenaarschap waarover we het op dit moment hebben en misschien begrijp ik hem gewoon echt niet, maar het gaat erom dat het omgevingsfonds in dat voorbeeld enorm succesvol is opgepakt en dat daar heel enthousiaste mensen bij zijn betrokken die zich er hard voor willen maken om dat omgevingsfonds ook daadwerkelijk in te zetten, ik denk dat dit succesvol is. Daarmee zijn er niet noodzakelijk mensen die iedere maand iets op hun bankrekening gestort krijgen, maar wel heel veel mensen die gebruik kunnen maken van wat er uit het omgevingsfonds wordt gecreëerd. Zoals mevrouw Van de Meeberg ook aangaf, voeren we dit gesprek voor een deel ook naar aanleiding van een eerdere sessie waarin de energiecoöperatie aangaf nog geen voet aan de grond te krijgen. Overigens gaven ze toen zelf aan dat dit misschien wel klopt omdat ze nog niet bestonden toen die initiatieven werden ontwikkeld en dat is precies het probleem, op het moment dat een initiatief al heel ver in ontwikkeling is, is het eigenlijk onmogelijk om daar nog op die manier voet aan de grond te krijgen. De gemeente snapt die problematiek en wil ook heel graag dat die energiecoöperatie wel voet aan de grond krijgt. Daarom hebben we daar ook in 2022...

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij, een interruptie. Mijnheer Boels gaat uw gang.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij met wat de wethouder aangeeft omdat dit enorm helpt, maar tegelijkertijd vraag ik me af welke initiatieven er nog aan komen waaraan bijvoorbeeld deze initiatiefnemer wel kan meedoen, dat zou heel erg helpen omdat we dan weten wat wel kan in plaats van te kijken wat er in het verleden allemaal niet kon.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel. Op die vraag was ik voorbereid, Lightsource BP en Ventolines zijn op dit moment nog in ontwikkeling en we proberen daar een actieve rol in te spelen om daarbij de initiatiefnemers en de energiecoöperatie aan tafel te krijgen. Sterker nog, we hebben in 2022 hier intern een heel open gesprek met alle initiatiefnemers en de energiecoöperatie gevoerd over de mogelijkheden, de onmogelijkheden en onoverkomelijke hobbels. Die zijn er nog en sterker nog, als er mogelijk een tweede uitgifte komt, is de energiecoöperatie er natuurlijk van meet af aan al. U had nog een vraag mijnheer Boels en die gaat over het beleidsvoornemen om geen zonnepanelen op agrarische grond meer te plaatsen, wat betekent dat? Dat gaat om nog meer zon op land dan in de RES 1.0 is afgesproken, dat gaat niet om de gronden die in de RES 1.0 als zoekgebied zijn aangewezen. Mevrouw Hup van de ChristenUnie-SGP vroeg: kunt u aangeven of het inderdaad goed loopt en of het proces goed loopt? We hebben in dat beleidskader echt een aantal stappen opgenomen waarvan ik al zei dat het en-en-en is en dat betekent niet dat een initiatiefnemer aan alles moet voldoen. Als hij niet aan het een kan voldoen dan komen we op de trap daarna en kijken we verder. Dat beleidskader blijkt juist heel behulpzaam bij de beoordeling van de initiatieven. Dan kom ik tot slot even op wat er in Houten ligt. Dat is deels iets waarop je misschien jaloers kunt zijn en deels is het ook heel beperkend omdat dit alleen maar op dat lokale eigendom en niet op het eigenaarschap ziet. Wij hebben er echt een gedachte bij waarom we dat breder willen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij, een korte interruptie van mijnheer Vermeulen, nu in de tijd van mijnheer Meijer.

De heer VERMEULEN: Mijn dank is groot voorzitter. Nog één ding, ik las het net eigenlijk al voor, dat komt ook uit dat werkblad. Is het zo dat het onder de huidige Wet ruimtelijke ordening en de toekomstige Omgevingswet niet mogelijk is om financiële participatie af te dwingen? Dus dat een initiatiefnemer die geen zin heeft in die 50% lokaal eigenaarschap het ook gewoon helemaal 100% zelf zou kunnen doen.

De VOORZITTER: Mevrouw van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik heb een antwoord, maar dat ga ik u schriftelijk geven omdat dit een lang, technisch en uitgebreid antwoord is. Ik kom daarop terug, maar ik geef alvast mee dat het niet zo zwart-wit is als mijnheer Vermeulen op dit moment stelt. Ik maak even mijn zin over Houten af, is dat iets waarop we eigenlijk jaloers zouden moeten zijn en wat we zouden moeten overnemen. Het antwoord is 'niet geheel'. Er zitten op zich wel mooie dingen in, de strakke beoordeling en het vergelijken van verschillende initiatieven spreekt wel aan, maar dat kan nu niet omdat er nu al initiatieven bekend zijn waarvoor je niet ineens andere regels kunt opstellen. Als uw raad dat wenst, kunnen we voor een volgende fase wel onderzoeken of dat mogelijk helpend zou zijn maar ik doe op dit moment geen toezeggingen omdat dit van uw raad moet komen. Dat was het volgens mij. Mijnheer voorzitter, heb ik alle vragen beantwoord?

De VOORZITTER: Nee, ik heb minister Jetten nog op mijn lijstje staan, die had een verbod. Hebt u die

vraag al beantwoord? O, oké. Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Het lijkt bijna een soort wasmiddel, Ecopower.

De VOORZITTER: Ecopower, mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Ik begrijp dat dit inderdaad uit België komt, een coöperatie waarvan je voor € 250,00 lid of klant kunt worden. Meer kan ik er op dit moment niet over zeggen, ik ken het initiatief niet.

De VOORZITTER: Helder. Ik denk voldoende.

Mevrouw HUP: Ja, want ik ga het straks in de tweede termijn helemaal uitleggen.

De VOORZITTER: Dat is mooi. Ik kijk nog heel even rond, hebben wij alles aan het college kunnen vragen? Dan dank ik het college voor de beantwoording. Dan gaan we nu naar de tweede termijn en ik begin met mevrouw Van de Meeberg, u had het over de puntentelling.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dat is correct voorzitter en dat heb ik ook op mijn briefje geschreven alsof u hier kunt meekijken. Heel bijzonder dit, het was even uitzoeken hoe dat werkt. Ik heb opgeschreven 'puntentoewijzing'. Je krijgt in Houten een aantal punten als je aan een aantal criteria voldoet en initiatieven die aan meer criteria voldoen krijgen meer punten en de voorkeur, ik denk dat we het allemaal snappen. Ik hoorde de wethouder net zeggen 'als uw raad dat wil, kunnen we dat onderzoeken' en ik denk dat dit interessant is, maar ik hoor heel graag hoe de rest van de raad daar tegenover staat want misschien kunnen we daar iets mee, een onderzoek doen naar of het in Haarlemmermeer mogelijk is om toekomstige initiatieven via een puntensysteem te meten. Ik hoor graag wat de rest daarvan vindt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Meten is weten, puntentelling, toekenning. Wie mag ik…? Mevrouw Roos.

Mevrouw ROOS: Zoals gezegd heb ik ze liever niet in de Haarlemmermeer, maar ik denk dat die puntentelling veel transparantie geeft want nu is er een fonds, er worden wat leuke toestelletjes neergezet en dan is het allemaal leuk voor iedereen, zou het helemaal goed zijn en vergunningsgewijs in orde zijn. Met die puntentelling zie je veel beter wat de afspraak is, tot welk niveau we komen en of dat voldoende was. Dat zie je nu niet, er wordt gezegd dat het heel goed is gegaan maar er is geen onderbouwing en wat dat betreft zie ik die puntentelling wel echt zitten.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja dank u wel. Forza! is blij dat het huidige beleid, zoals iedereen zegt, ruimte voor interpretatie geeft omdat dit eigenlijk betekent dat je er alle kanten mee op kunt. We zien het een klein beetje zoals met woningbouw, voorzitter. Hoe meer eisen je stelt hoe moeilijker het wordt om tot woningbouw te komen en we denken eigenlijk dat het steeds moeilijker wordt om met iemand tot een vergelijk te komen als je uiteindelijk steeds meer eisen gaat stellen aan dat lokaal eigenaarschap en aan de manier waarop mensen lokaal kunnen meedoen, zeker als je ervan uitgaat dat eigenlijk alles wat wij als raad graag willen niet juridisch afdwingbaar is. Het moet daarom altijd in het goede gesprek gaan op basis van vrijwilligheid. Dat heb ik uit het werkblad Participatie bij zon op land en ik ga ervan uit dat het klopt als de VNG dat schrijft. Ik denk eigenlijk dat we het gesprek met een open mind moeten aangaan en dat we echt moeten kijken hoe mensen kunnen meedoen als ze dat willen, maar wel met de kanttekening dat participatie in het project altijd financieel is, hoe je het ook doet, en dat je dan de

mensen die niet in staat zijn om te participeren, die niet in staat zijn om financieel mee te doen, u zei dat ook in uw bijdrage mevrouw Van de Meeberg, buitenspel zet en dat vind ik niet zo netjes.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik heb eigenlijk niet heel helder wat mijnheer Vermeulen vindt van dat punten toekennen.

De heer VERMEULEN: Ik vind dat we het zo eenvoudig mogelijk moeten houden en dat we niet steeds met nieuwe dingen moeten komen, dus die puntentelling niet doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb het er heel eventjes snel bij gepakt op mijn computer want dit is niet helemaal mijn portefeuille en ik heb hier het document gevonden over die puntentelling in Houten. Daarin lees ik dat je zeven punten hebt, dat je maximaal 100 punten kunt verdienen en dat het gemiddelde vijf punten is. Een beetje ingewikkeld, maar gemiddeld is het dan zo dat projecten die minimaal 65 punten hebben in aanmerking voor een vergunning komen. Dat vind ik eigenlijk best een goed idee, maar ik las ook dat bijvoorbeeld aan het proces Participatie, punt 3, maximaal vijftien punten kunnen worden toegekend. We zien inderdaad heel veel problemen rondom het participatieproces, inwoners en initiatiefnemers komen spreken en participatie is een heel ding. Als we hetzelfde soort punten hanteren, kunnen we tegen het probleem aanlopen dat een initiatiefnemer op alle punten scoort, behalve op participatie, maar als ze meer dan 65 punten hebben, komen ze in aanmerking voor een vergunning. Hoe kijkt mevrouw Van de Meeberg daar tegenaan want wat ons betreft, is zo'n situatie niet wenselijk?

De VOORZITTER: Ik denk dat we even moeten verzamelen mevrouw Van de Meeberg, er is nog een aantal mensen dat wil reageren. Ik begin eerst even met mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ik heb net al gemeld dat die energiecoöperatie gewoon te laat in deze casus insprong en ik heb hen ook geadviseerd om bij de volgende casussen eerder kennis en kunde en geld in te leggen, zodat er eigenlijk niet om hen heen kan worden gegaan. Dat is natuurlijk veel handiger dan als je een of andere puntentelling hanteert waarbij je achteraf wel of niet toestemming krijgt. Het lijkt me een ingewikkelde zaak om weer regelgeving in te brengen terwijl je eigenlijk gewoon zo'n park zou willen ontwikkelen. Dat zeg ik op een beetje een vreemde manier en eigenlijk wil ik helemaal geen zonneparken, maar jullie willen mijn mening over hoe het proces aan de gang kan worden gebracht en dan moet je gewoon snel en vroeg in het project samenwerken. Dat is het enige wat kan helpen.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel mijnheer Blom. We gaan even naar mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Voorzitter als u mij toestaat, wil ik graag een aanvulling doen omdat er nu dingen over de puntentelling worden gezegd. Mijn vraag was eigenlijk: zullen we het college vragen om een onderzoek naar die puntentelling te doen, zullen we kijken, want dan kan de vraag van mevrouw de Denie ook in dat onderzoek worden beantwoord? Zullen we het college vragen om een onderzoek naar die puntentelling te doen en op basis daarvan een besluit nemen?

De VOORZITTER: Helder. We slaan hem even wat platter, de vraag is: zullen we een onderzoek doen naar de puntentelling, bent u het daarmee eens? Ik ga nu even naar mijnheer Zuyderwijk.

De heer ZUYDERWIJK: Dank voorzitter. Het lijkt ons goed om een onderzoek te doen. Wat FVD ook al

zei, dit geeft transparantie en daarnaast denken wij dat met zo'n puntentelling initiatieven met meer zeggenschap van inwoners hoger kunnen worden beoordeeld, waardoor die ook veel vaker kunnen worden gerealiseerd.

De VOORZITTER: Helder. Dan gaan we nu naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, een onderzoek naar de puntentelling. Ten eerste wil ik mijn collega's het volgende meegeven en mijnheer Vermeulen heeft voor een deel gelijk. Als iemand met een plan naar ons toe komt, is participatie nog steeds geen verplichting in deze stukken. Dat is helaas zo, dan zijn wij als gemeente verantwoordelijk om een plan goed te keuren, af te keuren of terug te sturen: ga eerst maar eens participeren. Het is namelijk nog steeds niet wettelijk, maar het is wel iets wat wij in ons beleid hebben laten zetten, wij willen graag dat goed is geparticipeerd als een stuk naar ons toekomt. Dat wil ik wel even aan de collega's meegeven, het is nog steeds geen verplichting. Een onderzoek naar de puntentelling. Mevrouw Van de Meeberg, mijn collega die ook woordvoerder op deze stukken is, en ik zaten erover te bomen en wij denken dat dit alleen maar meer beperkingen geeft en dat alleen maar meer mensen buiten de boot gaan vallen omdat de vraag is waaraan je dan de punten hangt, wat ga je dan met een punt beoordelen, op welke locatie? Wij vinden een onderzoek naar een eventuele puntentelling eigenlijk een beetje weggegooid geld omdat wij er niet achter staan, maar misschien draaien we in het debat straks nog bij. Bij dezen.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Het is een ja mits. Mevrouw Van de Meeberg u schrikt, maar het zal gebeuren. Het allerbelangrijkste is dat het door een onafhankelijke partij moet gebeuren. Als de initiatiefnemer met een mooi puntenvoorstel komt… Hypothetisch, ik ben die energiemaatschappij en ik ga het met een puntensysteem doen dan regel ik natuurlijk dat iedereen enthousiast 'ja' zegt, manipulatie van de situatie. Ik kom bij de gemeente: kijk prachtig, 100 punten, proficiat en ja hoor voor de gemeente ziet het er goed uit, maar dan blijkt de waarheid niet zo te zijn. Dus het moet echt onafhankelijk worden gemeten.

De VOORZITTER: Helder. We gaan eerst naar mevrouw Roos, dan naar mijnheer Vermeulen, dan gaan we naar mijnheer Boels en dan mevrouw Denie.

Mevrouw ROOS: Oké voorzitter. Ik vind een onderzoek daarnaar heel fijn, dat zie ik graag tegemoet. Als er bij die participatie nul punten zijn, houdt het al direct op. Je zou ook kunnen opnemen dat het participatieproces er net buiten valt en dat dit gewoon altijd maximaal moet zijn. Dat kan in dat onderzoek ook goed uitkomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter, Ik wil iedereen toch echt graag wijzen op het werkblad Lokaal eigendom dat handvatten geeft voor het faciliteren van lokaal eigendom en het verankeren in beleid voor gemeenten, provincies en RES-regio's, juridisch getoetst door de juridische afdeling van de VNG. Daarin staat: 'het uitgangspunt is dat gemeenten en provincies een inspanningsverplichting in het beleid kunnen opnemen waarmee wordt aangestuurd op een zorgvuldig participatieproces met de omgeving. Gemeenten en provincies kunnen de wens naar financiële participaties in een project stimuleren, maar kunnen de initiatiefnemer geen resultaatverplichting opleggen. Harde resultaatafspraken over financiële participatie kunnen wel op basis van vrijwilligheid tot stand komen'. Zo komt het antwoord op het puntensysteem, daar zijn wij dus niet voor, ook niet voor het onderzoek, dat is weggegooid geld want wat daaruit komt met dat puntensysteem kunnen we niet juridisch

afdwingen, dus is het zonde van het geld, niet doen.

De VOORZITTER: Helder. mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoorde veel en omdat we het steeds over punten hebben, is de vraag een beetje waar onze douze points naartoe gaan. Eigenlijk is het voor de VVD vrij eenvoudig, wij zijn voor marktwerking. Als je er zo naar kijkt, hangt het er nogal vanaf wie het eigendom heeft van bijvoorbeeld de grond waarop wordt gebouwd, die is nogal bepalend voor het bepalen van hoe lokaal eigenaarschap eruitziet. Moeten wij dan nog meer regels stellen? Ik zei in mijn inbreng ook al dat het zoals het nu gaat prima functioneert en laten we vooral niet meer regels introduceren. Overigens heb ik nog wel een punt. Ik hoorde de heer Vermeulen zeggen dat hij tegen zonnepanelen is, maar ook dat het moeilijker wordt om zonnepanelen te plaatsen als je dit introduceert. Dus eigenlijk hoorde ik toch een beetje dat de heer Vermeulen voor een puntensysteem is en ik ben benieuwd hoe dat zit.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, ja, een goede opmerking mijnheer Boels.

De heer VERMEULEN: Mijnheer Boels is inderdaad heel scherp. Zoals ik net al zei, zit ik er inderdaad met mijn groene bril in en dat geeft toch een duidelijk andere kijk. Forza! is nog steeds tegen, wij zijn tegen zonnepanelen omdat we denken dat we het daarmee niet redden. Als we meegaan in het debat over wat je wel en niet moet doen, u gaf het al aan, wij zijn niet alleen voor marktwerking, wij zijn voor een vrije markt en dat betekent dat een eigenaar van een stuk met de omgeving moet participeren als hij zegt 'ik wil dat graag' want de omgeving mag daar ook iets van vinden. Het kan zomaar zijn dat de omgeving daar op goede gronden tegen is, maar dat heeft niets met het puntensysteem te maken. Wij denken gewoon dat je ondernemers niet met allemaal dingen moet opzadelen, ook al zijn we het er niets mee eens, een ondernemer blijft een ondernemer.

De VOORZITTER: Dank. Mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben een beetje aan het wikken en wegen want wij zijn er in principe niet helemaal tegen, maar we zien ook wel een beetje veel beren op de weg voor een onderzoek, want wat gaat dat kosten, waaruit moeten we dat betalen en we horen ook in andere sessies heel veel over ambtelijke capaciteit. Die schijnt hier niet helemaal op orde te zijn, dus hoe gaan we dit zo snel mogelijk bewerkstelligen, wat gaat het kosten? Ik ben daarnaast ook verder in die bijlage gedoken en om dan heel specifiek te zijn in bijlage 4 waar een heel verhaal over dat puntensysteem staat. Hieruit vloeit een heel bureaucratisch proces voort met zelf invullen, dan gaat de gemeente kijken, dan gaat het college kijken. Ik ben bang dat, als het onderzoek laat zien dat het misschien een goed idee is, het vervolgens een heel lang bureaucratisch proces wordt voordat je een initiatief kunt starten.

De VOORZITTER: Helder. Ik denk dat we alle bijdragen over het puntensysteem wel hebben opgehaald mevrouw Van de Meeberg en ik constateer als voorzitter dat ze er nog niet echt enthousiast van worden, ik heb nog geen meerderheid gezien. Hebt u hetzelfde beeld als ik?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja ik heb het ook gezien, dank u wel voorzitter voor uw samenvatting. Ik wil wel iedereen danken voor deze constructieve eerste ronde want ik vind het wel fijn dat we op deze manier in gesprek gaan over wat we hiermee bedoelen. Dank daarvoor.

De VOORZITTER: Helder. Dan gaan we nu naar de Belgische taferelen, Ecopower, het klinkt al heel erg goed. Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Ja over Belgische taferelen gesproken. De wind waait in België namelijk voor iedereen,

daar hebben ze Ecopower die elektriciteit van de eigen installaties en de installaties van bevriende corporaties levert. Ze hebben op dit moment zelfs al het maximale aantal klanten dat ze van groene burgerstroom kunnen voorzien bereikt en ze hebben nu zelfs een tijdelijk contractstop moeten doorvoeren. Mijn vraag is waarom het in België wel en in Nederland niet kan. Zouden wij als slimme volger misschien willen gluren bij de buren en mogelijk dit succes kunnen kopiëren in onze gemeente? Wat is hun voordeel nou precies? De leden betalen een vaste lage prijs en dat gun ik echt alle inwoners van de gemeente Haarlemmermeer. Ecopower is betaalbare stroom en wellicht is dit wel een kans in plaats van het voorbeeld in Houten dat we steeds benoemen, dat we kunnen kijken hoe het daar gaat. Hoe zit het dan met die mogelijke winstmaximalisatie? Ze zetten zich namelijk in voor een eerlijke prijs, voor een eerlijk product, ze beloven niet altijd de goedkoopste te zijn, maar ze bieden wel steeds een zo laag mogelijke prijs. Maken ze dan geen winst? De winst komt ten goede aan de coöperanten en die coöperatie dankzij nieuwe investeringen, het aanvullen van de reserves en een billijk dividend. Ik ben benieuwd wat mijn collega's daarvan vinden en ik hoorde steeds Houten. Ik heb die puntentelling even aan me voorbij laten gaan omdat ik me daar niet helemaal in heb verdiept. Ik ben eigenlijk wel benieuwd naar deze casus.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hup. Er hebben zich al enthousiaste mensen gemeld. Mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, HAP kan heel kort zijn. Dit is een coöperatie en ik denk niet dat wij als raadsleden hier gaan bepalen hoe een coöperatie eruit mag zien, die coöperaties melden zich bij ons. Dank u wel mevrouw Hup voor het reclamepraatje, ik denk dat er nu wel mensen opstaan die zo'n coöperatie willen oprichten. Ik wil direct een onderwerp voor de tweede termijn indienen, ik wil het graag over obligaties hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Oké. Dan gaan wij nu naar mijnheer Vermeulen. O mevrouw Hup. Ja.

Mevrouw HUP: Ja, even een reactie. Ik maak zeker geen reclame, het was een voorbeeld, een casus, en ik denk dat ik best het beestje bij de naam mag noemen.

De VOORZITTER: Helder. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, de fractie van Forza! vindt dat alle inwoners moeten kunnen meeprofiteren als je een heel groot gedeelte van onze polder vol legt met zonnepanelen. Alles wat ik hoor, ook dit voorbeeld, gaat over het investeren van geld, maar heel veel mensen kunnen geen geld investeren, die zijn blij als ze elke maand hun boodschappen en de huur hebben betaald en ze niet verder achteruit boeren. Wat de fractie van Forza! betreft, moeten de initiatieven die er komen niet zozeer gaan om het financieel deelnemen, maar meer om het compenseren van de omgeving voor de afschuwelijk lelijke zonneweides die worden aangelegd.

De VOORZITTER: Dank mijnheer Vermeulen. Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Bij Ecopower is het eerste wat in mij opkomt 'is dit de nieuwe partijnaam van GroenLinks en de PvdA?', maar laat ik er ook een stukje inhoud aan geven. Wie wel eens in België komt en daar in de openbare ruimte rijdt, heeft niet echt snel het idee dat het daar goed is geregeld en daarom heb ik wat argwaan bij goede voorbeelden uit België en ook in dit geval ga ik daarin mee. Het beleidskader is prima, we hoeven daar geen dingen aan toe te voegen. Daarbij wil ik het graag laten.

De VOORZITTER: Helder. Mijnheer Spijker gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Het gaat even niet om het economische model, maar om het technische model. Ik heb al aangehaald dat we netcongestie hebben, er wordt te veel stroom teruggeleverd en daar zitten we met een probleem. Ik wilde gekscherend zeggen 'misschien hebben ze in België een beter netwerk', maar ik hoorde net van mijnheer Boels dat we daar niet aan mogen refereren.

De VOORZITTER: Helder. Nu komen de vingertjes. Ja, mijnheer Boels, u wordt aangesproken, gaat uw gang.

De heer BOELS: Dank u wel mijnheer Spijker en via de voorzitter uiteraard. Ik zeg niet dat je de voorbeelden niet mag aanhalen, ik zeg alleen dat de openbare ruimte in België geen goed voorbeeld is om direct aan te refereren en dat geldt voor onze fractie ook in dit geval heel mooi.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar mevrouw Roos.

Mevrouw ROOS: Ik vind het heel aardig voorzitter, maar ik heb me niet gemeld.

De VOORZITTER: U staat op mijn lijstje. Dan gaan we gewoon door naar mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel. Ik heb wederom op het internet gekeken en wat ik graag wil toevoegen is het volgende. Je kunt voor € 250,00 een aandeel kopen en dat is hartstikke leuk als je een beetje een dikke portemonnee hebt, maar je kunt niet meedoen als je die niet hebt en dan kun je ook geen onderdeel uitmaken van een groep die misschien goedkopere energie kan leveren. Dus wat ons betreft, is dit geen goed idee.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat het altijd goed is als mensen zich verenigen en goede ideeën hebben om te zorgen dat mensen samen kunnen profiteren van iets waar veel, zoals mijnheer Vermeulen zegt, mensen op moeten worden gecompenseerd. Ik denk alleen dat dit geen rol voor de gemeente is, maar voor mensen die zichzelf verenigen in coöperaties. Dus een goed idee, maar wat D66 betreft niet een rol van de gemeente. D66 vindt het belangrijk dat ook mensen met een kleine beurs kunnen meedoen. Dus als je alleen maar obligaties doet of zoiets als dit met de inleg van € 250,00, het gaat er juist om dat de energierekening lager wordt en dat mensen op die manier kunnen meedoen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Oké. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja, voorzitter, ik ben nog een klein beetje flabbergasted want ik hoorde net van mevrouw Van de Meeberg dat er geen rol voor de gemeente is, terwijl ze al de hele sessie vraagt om uitbreiding van de rol van de gemeente. Ze wil mensen die geen geld hebben wel financieel laten mee participeren en ik vraag me af hoe gaat ze dat gaat doen want dat snap ik niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, hoe gaat u dat doen?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik weet dat mijnheer Vermeulen niet van de nuance is, maar ik ga wel even proberen uit te leggen hoe hier de nuance zit. Er zijn rollen die de gemeente wel moet pakken en er zijn dingen die de gemeente niet moet doen en wat ons betreft, neemt de gemeente wel het voortouw in initiatieven waarin wordt uitgedragen dat duurzaamheid belangrijk is, dan geef je het goede voorbeeld

als gemeente door bijvoorbeeld je eigen vastgoed vol te leggen met zonnepanelen. Zal ik uitpraten, wilt u antwoord op de vraag mijnheer Vermeulen of niet?

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg gaat u uw antwoord afronden.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dus aan de ene kant een goed voorbeeld geven, je rol als overheid pakken als het gaat om zorgen dat mensen kunnen meedoen en meepraten over wat er in hun directe leefomgeving gebeurt. Wat D66 betreft, is het oprichten van een coöperatie niet een taak van de overheid, dat moeten mensen zelf doen. Ja, wij vinden het belangrijk dat iedereen meeprofiteert en meedoet aan een duurzamere wereld, dus dat dit ook bereikbaar is voor mensen die geen € 250,00 hebben om te investeren.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dat laatste, hoe mensen zonder te investeren financieel kunnen meeprofiteren, moet u nog een keer uitleggen. Ik heb wel een vraag aan mevrouw Van de Meeberg want ze zegt dat wij als overheid het goede voorbeeld moeten geven, dat we al onze inwoners moeten laten zien hoe je je vastgoed moet verduurzamen en dat gaan wij dan zelf doen, zodat iedereen dat kan zien. Mijn vraag aan mevrouw Van de Meeberg is of zij het met de fractie van Forza! eens is dat wij met het geld van onze inwoners, dat moeten we tenslotte van hen afpakken voordat we ons eigen vastgoed kunnen verduurzamen, laten zien hoe onze inwoners hun eigen vastgoed moeten verduurzamen.

De VOORZITTER: Geld afgepakt en verduurzamen. Mevrouw Van de Meeberg, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Precies om die reden heeft D66 een motie Revolverend fonds ingediend, die Forza! niet heeft gesteund, waarbij je het geld van die inwoners dat het oplevert opnieuw investeert om verder te zorgen dat het de inwoners minder geld kost. Helaas konden we niet rekenen op de steun van Forza!

De VOORZITTER: Ik ga dit onderwerp nu afronden. Mevrouw Hup dank voor de inbreng, ik denk dat u genoeg over de Ecopower in België hebt gehoord. Het is 20.00 uur, we hebben nog een halfuur. Wilt u nog afronden?

Mevrouw HUP: Volgens mij mag je altijd even afsluiten.

De VOORZITTER: U hebt gelijk, gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Dank voorzitter. Sorry, in het Vlaams? Nou dat niet, ik ben wat beter in Zuid-Europese talen. Dank voor alle reacties van alle partijen, goed om te weten hoe iedereen hierover denkt. In het kader van het principe gluren bij de buren leek mij dit echt een hele mooie casus en dat blijft het wat ons betreft nog steeds. Ja, eens met D66 dat iedereen moet kunnen meedoen, ook mensen met een kleine beurs, maar hoe realiseer je dat dan weer? Misschien hebben we het daar straks over. Wat ons betreft, zou dat dan wel weer een taak van gemeente kunnen zijn want iedereen moet kunnen meedoen. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank voor de afronding mevrouw Hup. We gaan nog naar één onderwerp, ingebracht door de fractie HAP en dat gaat over obligaties.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter dat klopt, ik hoor namelijk de hele dag al geroezemoes over obligaties, de vragen van GroenLinks en ook mevrouw Van de Meeberg haalde het aan, en vooral of

een obligatie valt onder lokaal eigenaarschap. Dat zou volgens de definitie, ik geloof in De Dikke Van Dale, niet zo zijn. Ik wil graag de volgende vraag aan GroenLinks stellen. Stel dat ik een groene energiecorridor naast mijn deur krijg, toevallig krijgen we die en ik daar een obligatie koop, ben ik het dan eens met de groene energiecorridor of ben ik het daar helemaal niet mee eens, wat denkt u zelf? Ik probeer te benoemen dat je eigenlijk achter dat bedrijf staat als je obligaties van een bedrijf koopt. Of je nu wel of niet zeggenschap hebt, je kiest ervoor om die obligaties te kopen, dus eigenlijk ben je het gewoon met hen eens terwijl wat ik vanmiddag uit de brief met jullie technische vragen begreep dat mensen obligaties moeten kopen terwijl ze het er misschien wel helemaal niet mee eens zijn dat ze obligaties moeten kopen.

De VOORZITTER: Ik wil even concreet worden. Wat is nu uw thema in de tweede termijn over obligaties? Want anders dan...

Mevrouw KOOLMOES: Ik snap waar u naartoe wilt, ik ben nu misschien inderdaad wat onsamenhangend en laat ik het anders zeggen, is een obligatie volgens uw definitie geen lokaal eigenaarschap? Ik denk daar anders over en kunt u zien hoe ik het zie, namelijk dat ik op het moment dat ik die obligaties koop toch het gevoel heb dat ik wat zeggenschap over de groene energie heb?

De VOORZITTER: Ik probeer het samen te vatten. Obligaties aannemen is in feite lokaal eigenaarschap erkennen. Vindt u dat ook?

De heer ZUYDERWIJK: Ik ga een poging doen, ik ga vooral vertellen hoe wij dit zien. Wij vinden zeggenschap heel belangrijk en wij vinden dat de inwoners van Haarlemmermeer zeggenschap moeten hebben over de zonneakkers en de windturbines die hier komen, dat is onze insteek, bij 50% van de investeringen moet er lokaal eigenaarschap zijn. Bij obligaties heb je geen zeggenschap en daarom vinden we niet dat die onder lokaal eigenaarschap moet vallen, maar dat is nu wel het geval. Dat is ons standpunt.

De VOORZITTER: Een helder standpunt. Ik ga naar mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Obligaties is een vorm van lokaal eigenaarschap waarbij je wel deelt in de winsten van een project, maar waarbij je niet kunt meepraten over hoe die winsten vervolgens worden ingezet, dat zou je ook kunnen doen. Ons idee is dat je naast obligaties, wat een vorm van lokaal eigenaarschap is en wat op zich prima is, ook via bijvoorbeeld een duurzaamheidsfonds investeringen zou kunnen doen waarmee je kunt participeren of middels een coöperatie waarbij je lid wordt en deelt in de opbrengsten en waarbij je ook zeggenschap hebt over wat er precies gebeurt. Wat ons betreft, worden obligaties niet helemaal afgeschreven, maar is het gewoon een manier van participeren net als een omgevingsfonds of een coöperatie. Wat ons betreft, nog een stapje verder, kun je daar verschillende punten aan toekennen. Dan heeft bijvoorbeeld een omgevingsfonds de eerste voorkeur, een coöperatie de tweede voorkeur en obligaties daarna, allemaal vormen van participatie. Feit is dat je met obligaties niet echt kunt meepraten over wat er precies gebeurt, je deelt dan wel in de opbrengsten, maar je hebt niet echt een stem in wat er precies gebeurt. Dus je zou kunnen discussiëren over of dit een vorm van lokaal eigenaarschap is die je wilt.

De VOORZITTER: Helder. Dan ga ik nu naar mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter en dank mevrouw Koolmoes van de HAP voor het inbrengen van dit onderwerp, ik hoorde het collega's ook al zeggen. We kunnen het er lang en kort over hebben, het is een manier om dit in te vullen, ik denk dat mevrouw Van de Meeberg dat ook terecht constateerde. Vind je dat wel of geen eigendom en zeggenschap? Ik vind het allemaal wel heel ver gaan in het invullen

van wat ondernemers daarmee uiteindelijk wel of niet moeten. In die zin ga ik terug naar het thema waar het volgens ons om draait. Je hebt een vrije markt waarin dit allemaal prima kan, we hebben regels voorgeschreven, 50%, en daarmee hebben we al behoorlijk wat gedaan. Of die ondernemers en die mensen die eromheen wonen participeren, het college gaf dat ook al aan, dat kan op veel meer manieren dan alleen met dit financiële instrument, dat kan ook door mee te praten et cetera. In die zin denken we dat eigenlijk best goed aan dit alles is voldaan en is een obligatie prima om als een van de onderdelen in dat totale plaatje mee te nemen.

De VOORZITTER: Helder. Dan ga ik nu naar mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, u zult het niet geloven maar ik laat heel even de beurt aan me voorbijgaan. Ik breng straks wel graag een ander onderwerp in.

De VOORZITTER: Dat kan. Mijnheer Blom gaat uw gang.

De heer BLOM: Ja, obligaties is gewoon een vorm van financieren en als je iets niet wilt financieren, koop je die obligaties gewoon niet. Het is toch een soort samenwerken. Ik zou ze zelf nooit nemen want ik zou graag zeggenschap willen hebben, maar dat dat lijkt me duidelijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Zuyderwijk.

De heer ZUYDERWIJK: Ja, misschien nog een kleine verduidelijking. Wij zijn niet tegen obligaties, dat dit wel duidelijk is, maar wij geven de voorkeur aan vormen waarin er wel zeggenschap is, dat is even een kleine verduidelijking die ik nog wilde geven.

De VOORZITTER: Prima. Dan laat ik nu mevrouw Koolmoes, dan kunt u misschien ook direct afronden. U hebt alle antwoorden gekregen.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, heel graag voorzitter want ik denk dat ik gewoon een beetje verkeerd begrepen ben. Mijnheer Zuyderwijk, ik heb begrepen dat u daar niet tegen bent. Waar het mij om gaat is dat ze die zeggenschap al hebben voordat obligaties worden uitgegeven want dat zijn de keuzes die wij hebben opgelegd bij het participeren in de participatieronde. Dat is in het verleden ook gebleken bij een partij, die heeft toen meerdere vormen neergelegd hoe ze lokaal eigenaarschap zouden willen en de mensen zijn toen zelf met obligaties gekomen. Dan hebben ze die zeggenschap eigenlijk al gehad, zo zie ik het. Mevrouw Van de Meeberg vroeg hoe mensen die geen obligaties kunnen kopen wel kunnen meedoen. Dat is bijvoorbeeld de stroom afnemen bij Tegenstroom, waardoor ze korting kunnen krijgen. Er zijn meerdere manieren om lokaal eigenaarschap op die manier vorm te geven en ook nog eens een keer het omgevingsfonds. Zeggenschap wil niet altijd zeggen dat je ook mag bepalen dat ze aan de linker- of aan de rechterkant komen, dat wil soms ook zeggen dat je een deeltje hebt omdat je achter het project staat, zo zie ik een obligatie. Bedankt voor jullie inbreng, ik heb genoeg opgehaald.

De VOORZITTER: Dank mevrouw Koolmoes. Dan hebben we nog voldoende tijd. Mijnheer Vermeulen, een nieuw onderwerp.

De heer VERMEULEN: Zeker. Voorzitter, toen wij op 20 juli jl. het initiatief van Vattenfall bespraken, was een van de vragen, ik meen van SRH, wat je daaraan verdient. Onze fractie is daar ingedoken en het is echt enorm lucratief als je kijkt naar welke periode je een gegarandeerd inkomen uit zo'n zonneakker hebt en je hoeft eigenlijk helemaal niet na te denken over wat dat oplevert, dat ga je gewoon doen. We hebben het nu over lokaal eigenaarschap, de manier waarop de omgeving kan participeren, en of dat nou obligaties of aandelen zijn of dat het via een coöperatie gaat, hoe dat vormgegeven wordt,

en of de toewijzing met punten gaat, doet er allemaal niet toe. Ik heb net in mijn bijdrage gesteld dat we überhaupt in zo'n project Zon op land bezig zijn met de overdracht van geld van de belastingbetaler, die de SDE++-afdracht doet, naar degene die zo'n project draait want die krijgt gegarandeerd dat geld van de belastingbetaler, die legt die panelen neer en daarna is het cashen. Wat doen we met de mensen die wel die premies betalen, en die hebben we echt heel veel in onze gemeente, maar die niet kunnen meeprofiteren? We hebben het steeds over eigenaarschap, maar voor sommige mensen zit het eigenaarschap van een nieuwe fiets er nog niet eens in, laat staan dat ze kunnen meedoen in zo'n groot project. Wat gaan wij doen met al die mensen die niet kunnen meedoen? Dat wil ik graag van jullie horen.

De VOORZITTER: Ik ga eens kijken of daar belangstelling voor is, mijnheer Vermeulen. Ik ga langzamer in de rondte, nog langzamer in de rondte. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Ik zie niet helemaal wat mijnheer Vermeulen bedoelt want ik denk dat iedereen in de gemeente Haarlemmermeer zich kan aanmelden bij Tegenstroom waar lokaal opgewekte stroom kan worden afgenomen. Op die manier kun je altijd meedoen, maar misschien bedoelt mijnheer Vermeulen het op een andere manier.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, bedoelt u het op een andere manier?

De heer VERMEULEN: Ik bedoel het op een hele andere manier. Je moet gewoon voor je energie betalen waar je je stroom ook afneemt. Het grootste deel van die rekening bestaat uit belastingen daarop en de gegarandeerde opbrengst van zo'n zonnepark wordt betaald uit een specifieke heffing. Hoe kunnen de mensen die wel al die heffingen betalen, maar die niet in staat zijn om mee te doen, participeren in wat we hier neerzetten of maken we ons hier alleen druk over de happy few die geld hebben om te investeren, om obligaties of aandelen te kopen of om mee te doen in een coöperatie? Zijn we ook bezig voor inwoners die überhaupt niet kunnen meedoen of zijn we alleen bezig met hun geld op de een of andere manier te herverdelen tussen mensen die wel kunnen participeren?

De VOORZITTER: We gaan hem wat platter slaan. De happy few of de armoede, mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Ik wil nog heel even reageren op mevrouw Koolmoes. Ik kreeg een beetje een déjà vu, volgens mij maakt ze nu een beetje reclame maar ik zal sportief omgaan met dit debat. Ik geef nog wel even mee dat een omgevingsfonds geen eigenaarschap en zeggenschap is. Realiseren wij ons wel echt dat mensen zich niet altijd realiseren dat alle leden van een coöperatie inspraak hebben, ook als ze niet investeren?

De VOORZITTER: Dank mevrouw Hup. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat het voor iedereen een zorg is hoe mensen met de kleinste portemonnee ook kunnen profiteren van het opwekken van duurzame energie. Deze groep mensen woont vaak in huurwoningen waarvan ze niet zelf eigenaar zijn en waar ze afhankelijk zijn van de eigenaar die moet investeren in duurzame energie. Gelukkig gebeurt dat bij woningcorporaties en de gemeente steeds meer. Wat ons betreft, kan een omgevingsfonds daar ook een onderdeel van zijn want dan kun je ook meeprofiteren van een groter project waar iets wordt opgebracht. Nogmaals, de motie Revolverend fonds, maar ik zal u daar niet verder mee lastig vallen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik weet eigenlijk niet wat ik meemaak vanavond en dat heeft ermee te maken dat Forza! ineens met heel positief nieuws komt namelijk dat het investeren in zonnepanelen echt zo lucratief is dat het eigenlijk gewoon een kwestie is van tijd voordat we voldoen aan alle doelstellingen. Dat is wel heel erg prettig. Zal ik verdergaan?

De VOORZITTER: Maakt u het even af, het wordt nu net zo spannend.

De heer BOELS: Ja, zeker. Wat ik het interessante daaraan vind, en dan even wat meer naar de inhoud, is namelijk dat precies deze week op de Facebookpagina van onze mooie gemeente staat dat er drie nieuwe regelingen zijn die inwoners met een laag inkomen helpen bij het verlagen van de energierekening. Ik denk dat wat hier wordt ingebracht precies is waar het over gaat. Er wordt eigenlijk al heel veel gedaan, maar gelukkig gaat het debat als je het alleen over energie in deze zin van het woord hebt… Met participatie wordt die heel smal, maar het is natuurlijk een veel breder onderwerp, dat weten we stiekem allemaal wel en dat weet de kijker thuis ook. Die heeft dat bericht gezien en die denkt 'prima', daarmee is dat ook voor een deel geregeld. Of dat dan wel of niet ook nog in dit beleidskader mee moet? Ik zou zeggen mijnheer Vermeulen van Forza!, kom met een motie of een amendement en dan kijken we wat we doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, een motie of een amendement.

De heer VERMEULEN: Laat ik beginnen met wat ik hier hoorde van mijnheer Boels, dat was wat we noemen Boelsshit en dat is natuurlijk een flauwe grap.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels gaat uw gang want daar hebt u recht op.

De heer BOELS: Ik geef een serieuze inbreng en ik vind het niet zo prettig om uitgescholden te worden, ik hoop dat de heer Vermeulen dat wil terugnemen want dit soort dingen gaat mij echt wel wat te ver. Even voor alle duidelijkheid, Forza! heeft bepleit dat het aan alle kanten heel lucratief is om zonnepanelen neer te leggen, dat hoorde ik de heer Vermeulen heel duidelijk zeggen en dan mag ik prima aannemen dat Forza! eigenlijk heel erg blij is dat dit zo gemakkelijk gaat en dat die opgave dus vanzelf goed gaat komen. Dat was mijn inbreng.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels vraagt om een andere opening. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, ik zal een andere opening doen. Ik vond het zelf een geestig woordgrapje, maar misschien wordt het verkeerd opgevat. De enige reden dat die zonnepanelen uitkunnen, is vanwege subsidie, zonder die subsidie, zonder die gegarandeerde opbrengst van zonnepanelen, als ze het helemaal zelf op de vrije markt zouden moeten doen, zonder dat ze geld van de belastingbetaler krijgen, was dat gewoon geen businessplan, daar zat dan gewoon geen winst in. Dat is één ding. Dat er door de enorme belastingen op energie een tegemoetkoming is voor de inwoners met een kleine beurs doet niets af aan het feit dat het nog steeds aan die mensen voorbijgaat als wij hier over lokaal eigenaarschap praten. Ze worden weliswaar gecompenseerd om het hoofd een beetje boven water te kunnen houden, maar dat is niet meedoen, dat is niet meebeslissen, dat is niet meepraten, maar dat is afwachten wat er gebeurt. Dat is wat ik bedoel en ik vind het gewoon om…

De VOORZITTER: Een interruptie mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Voorzitter, ik heb een vraag aan mijnheer Vermeulen. Ik hoor hem zich eigenlijk elke week tegen overheidsbemoeienis uitspreken, mijnheer Vermeulen wil volgens mij een zo klein mogelijke overheid. Tegelijkertijd spreekt mijnheer Vermeulen zich uit voor de persoon met de

kleine beurs en ik vraag me af of mijnheer Vermeulen weet dat die overheid er juist is voor die mensen met die kleine beurs want zonder subsidies en toeslagen gaan die mensen met die kleine beurs helemaal over de kop, sociale huurwoningen, kinderopvangtoeslag, ziek, ik hoef het toch niet uit te leggen. Ik vind het zo tegenstrijdig en het verbaast mij een beetje. Bent u nou voor de man met de kleine beurs, om uw eigen woorden te gebruiken, of wilt u geen overheid?

De VOORZITTER: Ik wijs u er wel op dat het sessieverzoek in oorsprong ging over energie.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Daar weet ik alles van mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Maar we hebben nog tien minuten, dus ik wil even kijken. Mijnheer Vermeulen gaat toch nog even reageren.

De heer VERMEULEN: Ik wil hier zelfs heel graag antwoord op geven. Of het nu gaat om rijke mensen of om arme mensen, behoudens hele kleine inkomens, we praten echt maximaal net even over de € 20.000,00 per jaar, de marginale belastingdruk in Nederland is 38/39%. Dat geldt voor iedereen en de man met de kleine beurs is heel veel kwijt aan indirecte belastingen, die betaalt heel veel op zijn brandstof, voor zijn autootje, die betaalt heel veel op de energie om zijn huisje warm te houden en 's avonds een lampje aan te hebben, die betaalt 21% btw op zijn boodschappen en 9% op zijn dagelijkse levensbehoeften. Een grote overheid is juist voor de man met de kleine beurs wat hem het meeste nekt want dat kost hem 40% van zijn inkomen, een modaal iemand is 40% van zijn inkomen kwijt aan die overheid. Dat hij een deel in de vorm van toeslagen terugkrijgt doet daar niets aan af want wat je niet afpakt, hoef je ook niet terug te geven. Daarom ben ik voor een kleine overheid en een kleine overheid is juist in het voordeel van de man met de kleine beurs want een grote overheid is in het voordeel van grote corporaties.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, ik denk toch dat we het een klein beetje moeten beperken tot de sessie van vanavond.

De heer VERMEULEN: Ja, voorzitter dat wil ik met alle liefde doen, maar ik kreeg dit voor de voeten geworpen alsof ik niet voor de man met de kleine beurs zou zijn en dat ben ik juist wel. Ik ben er juist voor dat de man met de kleine beurs gewoon kan rondkomen en dat niet al zijn geld wordt afgenomen.

De VOORZITTER: Dank. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel. Mijnheer Vermeulen, u krijgt van mij een klein beetje steun omdat u eigenlijk zegt dat de man met de kleine beurs er nooit aan toe komt om aan lokaal eigenaarschap mee te doen. Mijnheer Vermeulen, ik denk dat u op de juiste plek zit om daar verandering in te brengen want wij kunnen niets aan de belastingafdrachten veranderen, dat komt uit Den Haag, maar u zit wel als raadslid op een plek om misschien hier het beleid aan te passen en ik zou zeggen, kom bij de programmabegroting met een motie en laten we er eens over praten, misschien krijgt u mensen mee. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik denk dat we dit langzamerhand wel kunnen afronden, tenminste dat probeer ik. Mijnheer Vermeulen, wilt u afronden.

De heer VERMEULEN: Ja. Ik denk dat iedereen wel zou willen dat de man met de kleine beurs meedoet, maar dat niemand weet hoe.

De VOORZITTER: Ik kijk even op de klok en ik kijk natuurlijk ook even naar de initiatiefnemer, D66.

Mevrouw Van de Meeberg, hebt u voldoende, wilt u nog iets?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik kan hier nog wel uren over doorpraten, ook over de vrouw met de kleine beurs, maar laten we dat maar niet doen. Er is nog iemand die graag iets wil inbrengen mijnheer de voorzitter en ik geef daar alle ruimte voor.

De heer BLOM: Ja, als het over lokaal eigenaarschap gaat…

De VOORZITTER: Via de voorzitter graag mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ja, graag. Ja, graag voorzitter.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer BLOM: Als we het over lokaal eigenaarschap hebben, zou ik het advies geven om gewoon zelf zonnepanelen op het eigen dak te leggen. Dan heb je het grootste voordeel en heb je zelf de grootste macht. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen denk ik nog, die wil daar nog iets over kwijt. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja, voorzitter dank u wel. Dit had ik ook in mijn bijdrage, inmiddels keren de eerste energieleveranciers geen geld uit aan de mensen die deze investering hebben gedaan, maar leggen ze juist een boete op. Ik geloof daarom niet dat dit op dit moment de juiste manier van lokaal eigenaarschap is.

De VOORZITTER: Oké. Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Ik hoorde van mevrouw Roos nog wel iets over de pogingen van Vattenfall om misschien lokaal eigenaarschap te genereren en ik ben benieuwd hoe we dat toetsen, met een belletje en vraag je dan of iets niet is gelukt en waarom niet? Als je kijkt naar het sociaal wenselijk belang om burgers te betrekken, moet je als raad nu misschien de huidige partijen er echt verantwoordelijk voor stellen om dat nu toch wel een beetje te gaan bewerkstelligen of dat het college daar toch echt aanjager van gaat worden, zodat er toch nog iets valt te realiseren en we die 50% gaan halen.

De VOORZITTER: Even plat, 50% halen is de doelstelling die u wilt bereiken. Wat is de concrete vraag voor de rest van de raad?

Mevrouw HUP: Niet zozeer een concrete vraag, maar ik hoorde FVD dat aansnijden. Ik heb het niet terug gehoord voorzitter, daar ben ik gewoon benieuwd naar, maar het is niet het onderwerp van nu en we ronden af. Het was gewoon nog even een opmerking.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Zal ik hem anders gewoon afronden, voorzitter?

De VOORZITTER: Mevrouw Roos nog even.

Mevrouw ROOS: Ik denk dat mevrouw Hup refereert aan de sessie in juli jl. Daar heb ik het inderdaad gehad over hoe we dat gaan zien. Vattenfall heeft toentertijd in eerste instantie veel met Tegenstroom gesproken, maar dat werd het niet. Er was een eerste aanleg om dat wel te gaan doen, maar daarna kwam de andere coöperatie en toen werd gezegd 'nu ben je te laat'. Wij zien die communicatie natuurlijk

niet, dus alleen maar zeggen 'we hebben ons best gedaan', dat willen we graag inzichtelijk hebben, ik denk dat mevrouw Hup dat bedoelt, maar dat is misschien weer een ander verhaal.

De VOORZITTER: Dank. Ik geef het laatste woord aan mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Dan is het cirkeltje eigenlijk rond want mevrouw Hup stelde een vraag waarmee ik deze sessie ook begon. Een van de mogelijke antwoorden is een puntensysteem, maar mevrouw Hup gaf al aan dat ze zich daarop niet heeft ingelezen. Zoals ik al eerder zei, vond ik het leuk en prettig om hierover van gedachten te wisselen. Interessant ook en op een constructieve wijze, dat vond ik ook heel prettig. Dank allen voor uw inbreng en de voorzitter wil ook graag een compliment zie ik, bij dezen. Voorzitter, u krijgt een compliment, u hebt goed voorgezeten, dank u wel. Zal ik hem sluiten? Nee, u sluit hem dan wel hè, voorzitter? Dank u wel allemaal in ieder geval voor dit gesprek.

De VOORZITTER: Dank mevrouw Van de Meeberg. Ik ga afronden met de toezegging van het college om schriftelijk terug te komen op een vraag van Forza! over initiatiefnemers die geen lokaal eigenaarschap willen. Ik concludeer dat de raad nog niet helemaal warmloopt voor een puntentoekenning, maar dat kan in de loop der tijd veranderen. Ik voel toch een klein beetje een motie of een amendement van Forza! over de mensen met een kleine portemonnee aankomen. Ik kijk naar het college want dat heeft nog een antwoord.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u voorzitter. Ik heb geen antwoord, maar wel een verduidelijking. Ik zou terugkomen op de vraag van Forza! over hoe het zit met het wel of niet juridisch kunnen afdwingen van lokaal eigenaarschap.

De VOORZITTER: Dank voor de verduidelijking. Dan rond ik hierbij de sessie af en wel thuis.